

İÇİNDEKİLER

İSTANBUL PARK VE BAHÇELER MÜDÜRLÜĞÜ YEŞİL ALAN YAPIM VE BAKIM ÇALIŞMALARI

A-YEŞİL ALAN YAPIMI

- 1-Arazi tesviyesi:
- 2-Sulama tesisatı:
- 3-Elektrik tesisatı:
- 4-Bitki dikimi:
- 5-Çim ekimi:
- 6-Donatı elemanları:

B-YEŞİL ALAN BAKIMI

- 1-Çim biçimi:
- 2-Temizlik:
- 3-Çapalama:
- 4-Gübreleme:
- 5-Sulama:
- 6-Budama:
- 7-Zararlılarla Mücadele::

C-SİZİN İÇİN NE YAPTIK NELER YAPIYORUZ

Her Semte Yeni Bir Park
Çocuklarımıza Çevreci Yeni Oyun Grupları ...
E-5 Ve Tem Renklendiriliyor
Kavşaklar Ve Yollar Yeşillendi

İstanbul Halkına Hediye Ettiğimiz Özellikli Çalışmalarımızdan Bazıları

:

- Balat Cemil Meriç Görme Özürlüler Parkı:
- Göztepe Gül Bahçesi:
- Japon Bahçesi
- Lokman Hekim Tıbbi Bitkiler Bahçesi
- Türk Bahçesi
- Anıt Ağaçların Restorasyonu Devam Ediyor
- Yer Örtücü Bitkilerin Dikimi:
- Perennial Bitki Dikimi:
- Bitki Standartları:
- Kompost Kullanımı:
- Budama Şefliği Ve Budama Çalışmaları:
- Bitki Sağlığı Ve Bitki Besleme Şefliği:
- Dünya Bahçeleri Kuruluyor!
- Yeni Bin Yıl İçin Korular Kuruluyor
- Tarihi Korular Kimliğine Kavuşuyor

D-TAHRİBATLARIN MALİYETLERİ

İSTANBUL PARK VE BAHÇELER MÜDÜRLÜĞÜ YEŞİL ALAN YAPIM VE BAKIM ÇALIŞMALARI

Yeşil alanlar, kentleşme ve sanayileşme sonucu doğadan kırlardan kopan insanın, doğaya yaklaşmasını onunla bütünleşmesini sağlayan alanlardır. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü, çağdaş yaşamda vazgeçilmez olan yeşil alanları imar planları doğrultusunda oluşturur ve bakımını geliştirir.

A-YEŞİL ALAN YAPIMI

1-Arazi tesviyesi:

Yeşil alan çalışması yapılan alanlarda yol, spor tesisi, çocuk oyun yeri, drenaj sistemi veya değişik amaçlı binalar gibi yapıların oluşturulabilmesi için arazinin doğal durumunu değiştirmek gerekebilir. Tesviye, bu amaç doğrultusunda yeşil alan düzenlemesi yapılacak alan içindeki toprağın kazılması, doldurulması ve düzeltilmesi işlemidir.

Alan tesviyesi sırasında kazı işlerinde dozerler, greyderler, kompresörler; yükleme işlerinde loaderler; taşıma işlerinde damperli kamyonlar; ince tesviye işlerinde tırmıklar zemin sıkıştırma işlerinde silindirler; kullanılmaktadır.

Resim 1 (Alan tesviyesi yapılırken)

2-Sulama tesisatı:

Bitki besin elementlerinin bitki kökleri tarafından alınması için bu elementlerin suda erimiş halde bulunmaları gerekmektedir. Bu yüzden toprakta yeterli nemin bulunması bitkinin beslenmesi açısından önemlidir.

Genellikle insanlar tarafından üretilen ve dikimi veya ekimi yapılan bitkiler büyümeleri ve optimum gelişimi sağlayabilmesi için gerekli suyu çığ, yağmur, kar gibi tabii yollardan temin

edemezler. Bu nedenle bitkilerin doğal yollarla karşılayamadığı su ihtiyacı sulama yoluyla karşılanır.

Yeşil alan tesis edilecek alanda yağmurlama sulamayı sağlayacak tesisat çekilir. Bunun için boru çapına göre 30x30, 30x40 veya 30x50cm ebatlarında kanallar açılarak yer altından giden polietilen borularla ana vanadan tesisatın dağılımı yapılır. Sulama projesine göre belli aralıklarla sprink kafaları yerleştirilir. Bu sprinklerin, suyun basıncına göre, belli sayılarda gruplandırılarak ana borudan ayrı vanalarla çıkışları yapılır. Belli noktalara da can suyu ve ağaç – çalı sulamaları için hortum takılabilecek cansuyu ağızları konur. (Cansuyu: yeni dikilen bitkilerde dikimin ardından verilen suya denir ve bitki için hayati önemi vardır.)

Resim 2 (sulama tesisatı döşenirken)

3-Elektrik tesisatı:

Peyzaj aydınlatması mekanların güzelliğini artırdığı gibi bu alanların gündüz gibi gece de güvenli bir şekilde kullanımını sağlar. Elektrik tesisatı aydınlatma projesine göre alanda 30x30, 30x40 veya 30x50cm ebatlarındaki kanallardan polietilen boruların içinde dağıtılır. Alanın kullanım amacına göre aydınlatma direkleri ve armatürleri kullanılır.

4-Bitki dikimi:

Yeşil alan tesisinde kullanılacak bitkilerin dolgun, sağlıklı, kuvvetli kök sistemine sahip, boyutları uyumlu, simetrik formlu, böcek ve hastalık arız olmamış, gövde kabukları diri ve lekesiz, rüzgar-don ve güneşten zarar görmemiş olması gerekir.

Bitkiler boyutuna ve türüne göre çıplak köklü, topraklı (rootball) veya kaplı (tüplü, saksılı ya da tenekeli) olarak fidanlıklardan veya üreticilerden temin edilir.

Genel olarak, yaprağını kışın döken bitkiler Kasım ayı ile Mart sonu arasında, iğne yapraklı bitkilerle herdem yeşil bitkiler de Ekim ve Nisan ayları arasında dikilmelidir. Tüplü ya da kaplı bitkiler bu periyodun dışında da dikilebilir. Ancak donlu günlerde, donmuş toprakta, aşırı ıslak zeminde ya da kurak devre veya koşullarda bitki dikimi yapılmamalıdır.

Dikim aralığı bitki türüne göre değişir. Genelde nihai boyları düşünülerek çalılar 40-90cm, ağaçlar 3-10m aralık mesafesinde dikilir.

Dikim yapılacak noktalarda dikim çukurları fidan kökünün büyüklüğüne göre çalılarda 30x30cm veya 40x50cm , ağaçlarda 60x80 veya 1x1m boyutunda açılmalı, toprağın üst kısmındaki toprak alt kısımdan çıkan toprakla karıştırılmadan kenarda yığılmalı. Fidanı çukura yerleştirmeden önce üst kısımdan çıkan topraktan 10cm kalınlığında çukur dibine gevşek bir şekilde atılarak fidan yerleştirilmeli, çukur mümkün olduğunca üst kısımdan çıkan toprakla hava boşluğu kalmayacak şekilde basıla basıla doldurulmalıdır. Dikimde fidanlıklardan temin edilen bitkinin kök toprağı seviyesiyle dikim sırasında oluşan toprak seviyesinin aynı olmasına dikkat edilmelidir.

Alandaki toprağın kötü olduğu durumlarda ¼ oranında torf, ¼ oranında hayvan gübresi ¼ oranında dere mili ve ¼ oranında alanda üst kısımdan sıyrılan topraktan iyice karıştırılarak bir dikim harcı oluşturulup dikim çukurlarında kullanılabilir.

Dikim yapıldıktan sonra fidanın sallanmaması veya eğilmemesi, bunun sonucunda da kök toprağının dağılımını engellemek için fidana 20cm uzaklıkta kazık çakılarak fidan bu kazığa sabitlenmelidir. Sulama suyunun tutulması için fidan dibi çevresinde dış kenarları yaklaşık 10-15cm olan bir çanak açılmalı daha sonra da topraktaki hava boşluklarını yok etmek için iyice sulanmalıdır.(can suyu)

Resim 4 (Bitki dikimi yapılırken)

5-Çim ekimi:

Çim ekimi, 15 Mart-1 Mayıs ve 20 Ağustos 15 Ekim dönemlerinde rüzgarsız havalarda yapılmalıdır.

Çim ekilecek alanda genel tesviye işleri bittikten sonra üst toprak 10-15cm derinliğinde işlenmeli, eğer mevcut toprak iyi değil ise $\frac{1}{4}$ oranında torf, $\frac{1}{4}$ oranında hayvan gübresi $\frac{1}{4}$ oranında dere mili ve $\frac{1}{4}$ oranında üst kısımdaki toprakla iyice karıştırılarak tırmıkla ince tesviyesi yapılmalıdır. Tohum yatağı sağlam olmalı, bu nedenle alanda 70-90kg ağırlığında silindir geçilerek bu sağlanmalıdır.

Ekilecek çim tohumlarının cins ve karışım oranları ekim yapılacak alanın özelliğine ve kullanım amacına göre seçilir. Uygun şekilde hazırlanmış, çim ekimine hazır toprak üzerine, çim tohumu elle m² ye 50-60 gram olarak atılır.

Kapak toprağı, çim tohumları üzerine serilir. Üzerinden silindir geçirilmek suretiyle çim ekimi tamamlanmış olur. Çim Kapağı: %40 mil, %30 Torf, %30 toprak oranları karıştırılıp elenerek elde edilir. (Torf olmayan zamanlarda %15 kompost : %55 mil, , %30 toprak oranlarında karıştırılarak kullanılabilir.)

Resim 5 (Çim tesis ederken)

6-Donatı elemanları:

Yeşil alanlarda halkın kullanımına yönelik banklar, çocuk oyun elemanları, yönlendirme levhaları, spor aktivite elemanları projelerde belirlenen gerekli noktalara yerleştirilir.

Resim 6 (Çocuk oyun grupları, bank ve spor elemanları)

B-YEŞİL ALAN BAKIMI

Müdürlüğümüz tarafından kişi başına düşen yeşil alan miktarını artırmaya yönelik imalat çalışmalarının yanında aynı zamanda mevcutta olan yeşil alanların bakımını da yapmaktadır.

1-Çim biçimi:

İyi bir çim örtüsü elde etmek için çim alanlarda uygulanacak biçim işleminde, 'biçim zamanı', 'biçim yüksekliği', biçim sıklığı gibi bir dizi kriterlerin göz önüne alınması gerekir.

Çim bitkilerinde biçime başlama zamanı alanın kullanım amacına ve türlere göre değişir. Ancak çoğu kez çimin boyu 8-10cm ye ulaştığında biçime başlanır. Biçimin geciktirilmesi halinde bitkiler sapa kalkacağından, çim kalitesi bozulur. Bazen bitki diplerinde sararmalar görülür. Biçimin derinden yapılması, bitkilerin basılmaya, kurağa ve soğuğa karşı direncini azaltır.

Çim biçiminde genelde motorlu çim biçme makineleri kullanılır. Bunun yanına büyük alanlarda çim biçme motorları, eğimli yerlerde motorlu sırt tırpanları, duvar ve bitki dipleri içinde çim makası kullanılan diğer araçlardır.

Resim 7 (Çim biçerken)

2-Temizlik:

Halkın kullanımı sırasında çevreye atılan çöplerden dolayı temizlik işlerinin de yeşil alan bakımında önemli bir yeri vardır.

Park, koru, rekreasyon alanları, cadde, yol, kavşak ve bağlantı yollarındaki yeşil kuşaklar ve gezi mekanları üzerinde toplanan, oyun ve spor alanlarında biriken yabancı cisimler ile ağaç ve süs bitkilerinden dökülen yaprakların toplanarak çöp toplama araçlarının alabileceği bir yere kadar alandan uzaklaştırılır ve bunlar çöp istasyonlarına ve çöp döküm sahalarına, kamyonlar ile nakledilir.

Resim 8 (Temizlik yaparken)

3-Çapalama:

Sulama, insan baskısı vb. nedenlerden dolayı sıkışan toprağın havalandırılması, sulama sonucu oluşan kaymak tabakasının kırılması, bitki dibindeki yabancı otların uzaklaştırılması ve üst toprağın kırıntı bünyeye kavuşturulması için bitki dipleri çapalanır.

Çapalama işlemi bitkinin daha sağlıklı ve hızlı büyümesini sağlar. Çapalanan bitkilerde su tutma kapasitesini artırmak amacıyla bitkilerin dibine çapalama işlemi sırasında çanak açılmasında fayda vardır.

Resim 9 (Çapalama yaparken)

4-Gübreleme:

Toprak , bitkinin muhtaç olduğu besin maddelerini ihtiva eder. Bu elementlerden bilhassa üçü: azot, fosfor ve potasyum bazen bitkiye yetecek oranda bulunmayabilir. Bu nedenle kent ortamı gibi yapay olarak oluşturulan yeşillendirme çalışmalarında toprağa gübre verilerek verimin artırılması gerekir.

Gübreler, organik gübreler (kompost, hayvansal gübre, torf) ve inorganik (kimyasal) gübreler olarak iki gruba ayrılır. Organik gübreler toprağın verimliliğini artırdığı gibi toprağın fiziksel yapısını da düzeltir.

Gübre verme zamanı konusunda tek bir reçete verilemez. Bitki türüne ve gübre çeşidine göre gübre verme zamanı ve miktarı değişiktir. Fakat genel olarak azotlu gübreler geç ilkbaharda veya yaz başlangıcında; fosforlu veya potasyumlu gübreler az gübre kullanılıyorsa ekim-dikimden önce veya birlikte, fazla kullanılıyorsa bir kısmı ekim-dikimle, bir kısmı da gelişme sırasında baş gübresi olarak verilmelidir.

Organik gübreleme fidan dibi çanaklarına gübrenin serilip mevcut toprakla karıştırılması ile yapılır. Kompost kullanımında, toprakla karışım oranı %15'i geçmemelidir.

5-Sulama:

Bitki besin elementlerinin bitki kökleri tarafından alınması için bu elementlerin suda erimiş halde bulunmaları gerekmektedir. Bu yüzden toprakta yeterli nemin bulunması bitkinin beslenmesi açısından önemlidir.

Genellikle insanlar tarafından üretilen ve dikimi veya ekimi yapılan bitkiler büyümeleri ve optimum gelişimi sağlayabilmesi için gerekli suyu çığ, yağmur, kar gibi tabii yollardan temin edemezler. Bu nedenle bitkilerin doğal yollarla karşılayamadığı su ihtiyacı sulama yoluyla karşılanır.

Yeşil alanların bakımı sırasında ağaç, çalı, yer örtücü, mevsimlik çiçek ve çim alanların sulaması yapılır. Bunların içinde çim sulaması hepsinden daha çok önem arz eder.

Sulamaya, toprak neminin bitki gelişimine yetmediği zamanda başlanmalıdır. Bu da genel olarak İstanbul'un iklim şartlarına göre 15 Mayıs- 15 Eylül döneminde olur. Çim alanlar için bu 15 Nisan- 30 Ekim dönemi olarak söylenebilir. Kurak dönemlerde çim alanların her gün sulanması gerekmektedir.

Yeşil alanlar, kuyulardan veya şehrin şebeke suyundan faydalanılarak, yer altına döşenen sabit fiskiyelerle ya da hortumlarla sulanır. Su tesisatı yapılamayan yerlerin sulanması ise tankerler vasıtasıyla yapılır.

Resim 10 (sulama yapılırken)

6-Budama:

Genel anlamda budama, ağaç ve ağaççıklarda ilkbahar sürgünleri başlamadan Kasım – Mart ayları arasında yılda 1 kez, gelişimi kuvvetlendirme ve gençleştirme amacıyla yapılır. Form budaması, çit budaması, su sürgünleri ve kuru dal budaması ise vejetasyon dönemi (bitkinin büyüme yaptığı dönem) içinde yapılabilmektedir.

Çalı budamalarında, erken ilbaharda çiçek açanların çiçekleri geçtikten sonra, diğer çalıların ise Mart ayı ortalarında budanmasına dikkat edilmelidir.

Resim 11 (budama yapılırken)

7-Zararlılarla Mücadele::

Süs fidanları, ağaç, çalı, gül, yer örtücü bitkiler, tek yıllık ve çok yıllık çiçekler ve çim alanlarda görülen her türlü hastalık (mantar, bakteriler, ve virüsler) ve zararlılara (böcek, kemirgenler, salyangoz, ve sümüklü böcekler) karşı yapılan kimyasal, mekanik ya da biyolojik mücadeledir.

Hastalık belirtileri (mantar, bakteriler, ve virüsler): gövde, yaprak, dal, çiçek vs. gibi kısımlarda renk değişikliği, kuruma, sararma, pörsüme, delinme, kopma, yapraklarda bükülme, yaprakların kalınlaşma sı şeklindedir.

Zararlılardaki belirtiler (böcek, kemirgenler, salyangoz, ve sümüklü böcekler) ise yukarıdaki semptomlar ile birlikte en belirgin özellik zararlının görülmesidir. Zararlılarla mücadele zararlı görüldükten sonra yapılmalıdır.

Toprak üstü zararlılarına karşı gerekli ilaçlama sırtta motorsuz kollu pompa, el arabası şeklindeki motorlu pülverizatör ya da sırt atomizörü ile yapılır.

Toprak altı zararlılarına (danaburnu, toprak kurtları, tel kurtları, solucanlar) karşı yapılan kimyasal mücadelede, hazırlanan ilaçlı yemler toprak yüzeyine serpilir ya da alan ilaçlı suyla ıslatılır.

Zararlılarla (yaprak bitleri, kabuklu bitler, tırtıllar, salyangoz ve sümüklü böcekler) hava sıcaklığına bağlı olarak Mayıs -Eylül döneminde ilaçlı mücadele yapılır.

Hastalıklarla mücadelede, hastalık belirtileri görülmeden koruyucu fungusit uygulanmalıdır. Hastalık görüldüğünde ise hem koruyucu hem de tedavi edici sistemik fungusitler kullanılmalıdır. İlaçlama zamanı külleme, kara leke (siyah benek), pas için bitkilerin sürgün gözleri patlamaya başladıktan sonra hava şartlarına bağlı olarak Nisan-Eylül ayı sonuna kadar her birinden en çok 3 kez ilaçlama yapılır.

Bu konuda siz kullanıcıların da yeşil alanlara sahip çıkması kuşkusuz yaptığımız işte bizlere büyük destek sağlayacak, gelecek nesillerimize daha fazla yeşil mekanlar oluşturulmasına fırsat verecektir.

C-SİZİN İÇİN NE YAPTIK NELER YAPIYORUZ

İnsanlar, kentleşmeyle birlikte giderek doğadan uzaklaşmış; yeşilin yerini beton ağaçların yerini yüksek yapılar almıştır. Doğaya aykırı olan bu yönelim, giderek insanların doğaya özlem duygusunu geliştirmiş ve insanların şehir stresinden biraz olsun uzaklaşabilmeleri için doğal alanlara ihtiyaç duyulmuştur. Böylece insanlar kentleşmenin yanında "Kentsel Rekreasyon" çığırını açmış; ülkelerin gelişmişlik düzeyi, kentsel rekreasyona verilen önemle ölçülür olmuştur.

İstanbul, Türkiye'nin en kalabalık ve en gelişmiş şehridir. Kalabalık bir il olması ve yoğun iş hayatı, bu ilde hem çalışıp hem de yaşayan insanlar için, yeşil alan ihtiyacını arttırmıştır. Şehirde düzensiz kentleşmenin olması nedeniyle yeşil alan tesisinde uygun yer bulma problemi ortaya çıkmıştır.

İstanbul'un kentsel rekreasyon ihtiyacını, ilçe belediyelerinin bölgesel çalışmaları yanında, en yoğun olarak İstanbul Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü karşılamaktadır. Kişi başına düşen yeşil alan miktarını arttırmak, şehrin yeşil alan dengesini sağlamak, kent halkının kolayca faydalanacağı rekreasyon ve oyun alanları tesis etmek Park ve Bahçeler Müdürlüğü'nün ana amacıdır.

İstanbul'da başlatılan yeşil alan düzenleme çalışmalarına göz attığımızda çok kısa bir süre içerisinde büyük bir başarı elde edildiği görülecektir... Özellikle çevre konusunda her zaman büyük yatırımları ve projeleri hedef alan belediyemizin yeni hedefi İstanbul'daki yeşil alan miktarını 100 milyon metre kareye taşımak, İstanbul'u yemyeşil bir şehir haline dönüştürmektir.

Halka açık olarak değerlendirilmesi uygun olan yerlerin projelendirilmesi yapılarak halkımıza daha fazla kullanabilecekleri, şehrin stresinden ve gürültüsünden uzak, rahatça dinlenip temiz hava alabilecekleri yeşil alanlar kazandırmaktayız. Bu alanlarda her yaş grubu dikkate alınarak çocuk oyun bahçeleri, piknik alanları, spor sahaları, yürüyüş yolları ve jimnastik alanları oluşturmaktayız.

Yeşillendirme çalışmaları, imar planında, ağaçlandırılacak alan, park alanı ve yeşil alan olarak ayrılan yerlerin mülkiyetleri araştırılarak belediye, mülkü olan yerlerde yapılmakta olup, belediye mülkü olmayan yerlerin kamulaştırılması yoluna gidilmektedir.

İstanbul'un tüm ilçeleri araştırılarak uygun olan caddelerde "Cadde Ağaçlandırmaları" yapılmaktadır. Ayrıca Karayolları Genel Müdürlüğü ile yapılan Protokol gereğince TEM ve E-5 karayollarının kenarlarında şev alanlarının ağaçlandırılması ile kavşak düzenlemesi ve ağaçlandırılması gerçekleştirilmektedir. Yapılan ağaçlandırmalarda yeni alanların ağaçlandırılması yanında kuruyan ağaçların yerine yenilerinin dikimi de yapılmaktadır.

İstanbul Genelinde Kişi Başına düşen Pasif yeşil alan miktarını 45,51 m² ye çıkardık. Pasif yeşil alanlar ;Kamuya açık olmayan ağaçlandırılmış alanlar, fidanlıklar, ormanlar, görsel yeşil alanlar, refüjler, mezarlıklar vb. alanlardır. İstanbul genelinde bu tip alanlar taranarak imar planlarında yeşil alan olarak ayrılmış olan yerlerin ekonomiklik ve fonksiyonellik kriterleri dikkate alınarak hızla projelendirmesi yapılmakta ve hızla yeşillendirilmektedir.

HER SEMTE YENİ BİR PARK

Eskiden beri İstanbul'daki yeşil alan miktarının yetersizliğinin yanı sıra dağılımında da dengesizlik mevcuttur. Bu dengesizliği gidermek için öncelikle parkı olmayan semtlerde olmak üzere, 1998 yılından bu yana 150 adet semt parkı yapımı tamamlanmıştır. Çalışmalarında "Önce insan" anlayışıyla hareket eden belediyemiz tespit edilen park yapım alanında bölge halkına nasıl bir park yapılmasını istediğini sormakta ve projeleri bu doğrultuda şekillendirmektedir. Bu çalışma bitirildiğinde hem parkı olmayan semt kalmayacak, hem de parklar halkımızın istediği doğrultuda şekillendirilecektir.

Müdürlüğümüz, birçok şehir parklarının yanında çok sayıda semt parklarını da projelendirip tesisini yapmıştır. Bunun yanında mevcut parkların yenilenmesi ve eksiklerin tamamlanması da yapılmaktadır.

[2004 Yılı içerisinde projelendirilmiş Semt Parklarını görmek için tıklayınız.](#)

ÇOCUKLARIMIZA ÇEVRECİ YENİ OYUN GRUPLARI ...

Çarpık kentleşme sürecinde maalesef çocukların rahat ve güvenli oynayabilecekleri alanlar ihmal edilmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi hem sayı, hem de nitelik olarak daha çevreci, daha fonksiyonel ve daha güvenli çocuk oyun alanlarının yapımına devam etmektedir. Özellikle ahşap malzeme ağırlıklı imal ve inşa edilen bu yeni çocuk oyun alanlarında hem çocukların zevkle oynaması sağlanmakta, hem de ebeveynler çocukların güvenliğinden emin olmaktadır.

Çocukların bedensel ve zihinsel olarak gelişmesini sağlamak amacıyla parklarımıza 120 adet küçük ve orta boy olmak üzere çocuk oyun grupları tesis edilmiştir. Ayrıca Kazlıçeşme, Bayrampaşa, Pendik-Sahil, Kartal-Sahil ve dalyan Parklarına "Oyuncakistan" denilen komplike çocuk oyun grupları tesisi tamamlanmıştır. Yeni çocuk eğitim parklarının tesisi programa alınmıştır.

E-5 VE TEM RENKLENDİRİLİYOR

İstanbul halkının çok yoğun olarak kullandığı E-5 ve TEM güzergahları yeni bir anlayışla düzenlenmiş ve binlerce ağaç, çalı, gül, mevsimlik çiçek ve yer örtücü bitki dikilmiştir. Bakım çalışmaları düzenli olarak devam etmektedir.

İstanbul şehrinin uzun müddet renkli görünmesini sağlamak amacıyla, çiçeklenme periyodu ortalaması beş ay olan *Gül* cinslerinin, özellikle E-5 karayolu güzergahında bulunan muhtelif kavşak ve caddelere dikilmesi devam etmektedir. 2004 yılına kadar Dikimi yapılan gül miktarı 220.500 adettir.

KAVŞAKLAR VE YOLLAR YEŞİLLENDİ

İstanbul trafiğinin her an canlılığını koruduğu yollarda ve kavşaklarda yapılan yeşillendirme çalışmaları büyük ölçüde tamamlanmıştır. Ayvansaray, Çağlayan, Çobançeşme, Okmeydanı, Topkapı, Taşhan, Kozyatağı gibi şehrimizin en büyük ve bilinen kavşaklarında yapılan çalışmalarda özel bir itina gösterilmiş, bu kavşaklar ve birleştiği yollar, ağaç, mevsimlik yer örtücü, çalı, çim ve rengarenk güllerle donatılmıştır. Bu anlayışla bundan sonra da kavşak düzenleme çalışmalarına devam edilecektir. Kavşaklar düzenlemekle kalınmayıp, temizlik ve bakımları da sürekli olarak yapılmaktadır.

Kavşak düzenlemeleri Bitirilerek E-5 ve TEM, kavşaklarıyla, yeşil alanlarıyla gül ve çiçekleriyle yepyeni bir görünüm kazanmıştır

Böylece günlük iki-üç saatini bu güzergahta geçiren halkımızın trafikten kaynaklanan stresinin azaltılması sağlanmıştır .

İSTANBUL HALKINA HEDİYE ETTİĞİMİZ ÖZELLİKLİ ÇALIŞMALARIMIZDAN BAZILARI :

BALAT CEMİL MERİÇ GÖRME ÖZÜRLÜLER PARKI:

Bu proje de Türkiye de ilk kez uygulanan projelerden biridir. Proje ile görme özürllü vatandaşlarımızın istifade edebileceği bir park kazandırılmıştır. Yürüme yollarından bitkilere kadar kullanılan malzemeler özel imalatlardır. Ağırlıklı olarak kokulu bitkiler yer almaktadır. Bitkilerin İsimleri Beril alfabesi ile yazılarak bitkilerin yanına yerleştirilmiştir. Parkın yapımına 2000 yılında başlanmış ve aynı yıl bitirilerek açılışı yapılmıştır.

GÖZTEPE GÜL BAHÇESİ:

Gül Ülkemizin tarihinde ve kültüründe önemli bir yere sahiptir. Ancak Avrupa Ülkelerinde hemen her kentte tesis edilmiş gül bahçeleri varken ülkemizde 2001 yılına kadar modern anlamda bir gül bahçesi yoktu.

Yapımına 2000 yılında başlanan “Göztepe Gül Bahçesi” 5 ay gibi kısa bir sürede bitirilmiş ve 2001 yılında açılışı gerçekleştirilmiştir. Eğitim ve Tanıtma amacı güden projede 117 çeşit gül’den 17000 adet gül dikilmiştir. Yılın 10 ayında her renkte binlerce gülün bir arada seyredileceği gül bahçesi İstanbul’da ve Türkiye de bir ilk olma niteliğindedir.

ANIT AĞAÇLARIN RESTORASYONU DEVAM EDİYOR

İstanbul’ da Müdürlüğümüzce tespit edilmiş tedavisi gereken 487 adet anıt ağaç bulunmaktadır. Başta çınarlar olmak üzere anıt niteliği taşıyan yaşlı ve kıymetli ağaçlar için uygulanmaktadır. Çeşitli sebeplerle yaralanan ağaçların gövdesinde zamanla oluşan kovuklar, ağaçların hayatiyetini tehdit etmektedir Bu ağaçlar devrilme tehlikesi, kuruma ve olumsuz görüntü sergilemektedir.

Mevcut oyuk ve içi boşalmış anıt niteliğinde ağaçlar, ehliyetsiz ve bilinçsiz kişilerce içleri çamur veya betonla doldurularak korunmak istenmektedir. Bu ise teknik olarak yanlış olup mantar ve başka hastalıklara sebep olmaktadır.

Söz konusu ağaçların bilimsel olarak korunması, kurtarılması, estetik ve tarihi değer ifade eden bu ağaçların restorasyonu için Park ve Bahçeler Müdürlüğü çalışmalar yapmaktadır. Müdürlüğümüz bu tip ağaçları tedavi edebilmek için geliştirilmiş özel bir tedavi metodu uygulamaktadır. Bu metotla oyuklar önce temizlenmekte daha sonra dezenfekte edilmektedir. oyuk alana uygun alaşımdan yapılmış kafesler yerleştirilmektedir. Bunun üzeri özel patentli bir harç ile sıvanmakta ve üzeri ağaç kabukları ile kapatılmaktadır. Böylece ağaç hem tedavi edilmekte hem de doğal görünümünü muhafaza etmektedir. İstanbul da 2001 yılında ilk kez uygulanan bu yöntemle tarihi nitelikli 200 ağaç tedavi edilmiştir.

YER ÖRTÜCÜ BİTKİLERİN DİKİMİ:

Bu çalışma ile başta otoban şevleri olmak üzere eğimli ve bakımı zor alanlara bakımı kolay, kalıcı ve çok yıllık bitkiler dikilmektedir. İstanbul'da kitlesel olarak ilk kez 1999 yılında dimine başlanan bitkiler, kısa sürede araziyi kapatmakla, erozyonu önlemekte, bakımda kolaylık sağlamak ve estetik olarak İstanbul'a güzellik katmaktadır. Bu çalışmada kullanılan bitkilerden bazıları şunlardır. Sarmaşık türleri, kaz ayağı, gazanya, Buz çiçeği, Yaz karı.

PERENNIAL BİTKİ DİKİMİ:

2000 yılında dikimine başlanan bu bitkilerin en önemli özellikleri; çok yıllık olmaları, çiçekli olmaları, uzun ömürlü olmaları ve yer örtücü olmalarıdır. Otoban kenarları şevler ve eğimli araziler gibi dikimin ve bakımın zor olduğu alanlarda gerçekleştirilen çalışmalarda dikilen başlıca perennial bitkiler ise şunlardır. Buz çiçeği, Kaz ayağı, Yaz karı, gazanya, fare kulağı.

BİTKİ STANDARTLARI:

Müdürlüğümüz İ. Ü. Orman fakültesiyle bir protokol imzalayarak İstanbul peyzajında kullanılacak bitkilerin standartlarını oluşturdu. 2000 yılında yapılan bu çalışma ile Ekolojik bakımdan İstanbul şartlarına uygun bitkiler ve bunların standartları belirlenmiştir. Satın alınan ve dikilen bitkiler bu standartlara uygun olarak alınmakta ve dikilmektedir.

Yapılan bu çalışma Türkiye de bir ilk olup üreticilere de çeşitli toplantılarla duyurulmuştur.

KOMPOST KULLANIMI:

Belediyemizin kurduğu ilk kompost tesisi olan Kemerburgaz kompost tesisi bitkisel atıklardan kompost üretmektedir. Müdürlüğümüz peyzaj çalışmalarında ilk kez 2000 yılında kompost kullanımına başlatmıştır. Kompost, bitkilerin gelişmesi için uygun bir ortam oluşturmaktadır.

BUDAMA ŞEFLİĞİ VE BUDAMA ÇALIŞMALARI:

Budama, bitki ve ağaç bakımından çok önemli bir çalışmadır. Budaması tekniğine uygun yapılmayan ağaçlar zarar görür hatta kuruyabilir. Müdürlüğümüz 1997 yılında budama çalışmalarını teknik bir zemine oturtabilmek için ilk kez Budama Şefliğini kurmuştur. Türkiye de Budama birimi olan tek Belediye bizim Belediyemizdir. Bu birim Mühendisler, İşçiler ve diğer Belediyelerin ilgili personeline eğitim semineri vermekte Budamanın arazi çalışmalarına kadar pek çok çalışmayı yürütmektedir.

BİTKİ SAĞLIĞI VE BİTKİ BESLEME ŞEFLİĞİ:

Müdürlüğümüz, çalışmalarında ihtisaslaşmaya büyük önem vermektedir. Budama konusunda olduğu gibi Türkiye de ilk kez bitki sağlığı ve bitki besleme konusunda müstakil bir birim kurmuştur. 2000 yılında kurulan bu birim ile şu çalışmalar yapılmaktadır.

- Park ve Bahçeler Müdürlüğü sorumluluğunda bulunan alanlardaki tüm bitkilerin ihtiyaç duyduğu besin maddeleri ve miktarlarının teknik esaslara göre belirlenmesi.
- Kent ortamının olumsuz koşulları dolayısıyla özel bakım gerektiren saksılara dikilen bitkilerin dolum ve yenileme çalışmalarını yürütmek.
- Düzenli aralıklarla sorumluluk alanlarındaki toprakların tahlilinin yatırılması ve değerlendirilmesi.

DÜNYA BAHÇELERİ KURULUYOR!

Dünyada çeşitli ülkelerin kendilerine özgü bahçe sanatları mevcuttur. Mevcut bu kültürleri İstanbul'a taşımak ve halkla tanıtmak maksadıyla İstanbul'un değişik semtlerinde bu tip özel parklar yapılmaktadır. Japon Bahçesi, Türk Bahçesi, Avusturalya Bahçesi, , Çöl Bahçesi ve Shakeaspear Bahçesi gibi özel bahçe tipleri bu kapsamda İstanbul'a kazandırılmaktadır.

Bu Bahçelerden Japon Bahçesi ve Türk Bahçesi Yapıldı.

YENİ BİN YIL İÇİN KORULAR KURULUYOR

İstanbul'a kazandırılan iki yeni koru Halkalı ve Yedi yüzüncü Yıl Osmanlı Korusu' alanındaki çalışmalar tüm hızıyla devam etmektedir. Fatih Sultan Mehmet Köprüsü Anadolu Yakası çıkışında Göksü evlerinin arkasındaki alan kısa süre içerisinde ağaçlandırılarak koru haline getirilmiştir. Yağma ve talandan kurtulan bu değerli araziye 700. Yıl Osmanlı korusu adı verilmiştir. Büyük ağaçların transfer edilmek suretiyle dikildiği koruda, 2639 yerli ve ithal ağaca yer verilmiş bunun yanı sıra çalılarla toprak örtülmüştür. Ayrıca bünyesinde bir de park bulunan alana 2.300 adet gül dikimi yapılmıştır. İstanbul'un yeni yerleşim mekanlarından olan, toplu konutlarıyla alternatif bir uydu kent görünümü kazanan alanda yapılan bu çalışmalar sayesinde, bir dönem pis kokular ile anılan bölgeye yeni bir hayat kazandırılmış ve yemyeşil bir hale dönüştürülmüştür. Eski Halkalı çöplük alanı ıslah edilmiş, yeşil alana dönüştürme çalışmaları bitirilmiştir.. hemen yanındaki alan da koru olarak düzenlenmiştir.. Başbakanlık Toplu Konutları'nın karşısında yer alan bu alana şimdiye kadar 500 bin fidan dikilmiştir. Bundan sonra İstanbul için yeni ve modern yerleşim alanı olan Halkalı bölgesi, çöplüğü ile değil 1,5 milyon metre karelik park ve korusuyla anılacaktır.Büyükşehir Belediyesi önümüzdeki günlerde de İstanbul'un çeşitli yerlerinde bu tür koruların kurulması için projeler üretmeye devam etmektedir.

TARİHİ KORULAR KİMLİĞİNE KAVUŞUYOR

Bakım ve sorumluluğu İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde olan 13 tarihi korunun rekreasyon amaçlı amenajman planları, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi ile birlikte hazırlanmıştır. Bu plan ile çok değerli olan korularımızın bilinçsiz ve keyfi müdahalelere maruz kalmasının önüne geçilecektir. En büyük ağacından en küçük çalısına kadar bu plana işlenecek olan korularda, dikim, bakım, budama, seyreltme gibi tüm çalışmalar bu plan çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

"Bir dünya şehri olan İstanbul, çağdaş peyzaj çalışmalarıyla donatılıp halkın rekreasyon ihtiyacını en üst düzeyde karşılayacak hale getirilmelidir" hedefiyle çalışmalarımız devam etmektedir.

Özlenen İstanbul'da birlikte, sevinçle, huzurla ve yeşiller içinde yaşamak için sağduyulu, sorumlu ve çevreye saygılı vatandaşlarımızın yardımını bekliyoruz. Gerçekleştirdiğimiz bu çalışmaların kalıcı olması, gelecek kuşaklara aktarılmasını bizim kadar sizler de istiyorsanız, gelin bu hizmeti ve sorumluluğu birlikte paylaşalım. İstanbul'umuzu geleceğe birlikte taşıyalım.

D-TAHRİBATLARIN MALİYETLERİ

Çim alanda top oynayan çocuklar

Şehir mobilyaları ,çöp kovalarına verilen zararlar

Tahrip edilmiş sulama tesisat vanası

Bir ağaca zarar veren çocuk

Tahrip olmuş elektrik panosu

Kırılan ve elektrik donanımı çalınmış aydınlatma elemanları

Parkta Kırılmış bir ağaç

100m2 çim sahanın 400 milyona mal olduğunu biliyor musunuz?

‘Çimlere Basmayın ‘ demekle olmaz hep birlikte uyalım ,uyaralım ,koruyalım.
Toprakların yeşil yorganını tahrip etmeyelim.
Evlerin süsü halı,parkların süsü çimlere basmayalım.
Çimsiz park, saçsız baş gibidir.

1 Ağacın dikimi ve 5 yıllık bakım maliyetinin 100 milyon olduğunu biliyor musunuz?

1 Ağaç fiyatı	50000000
1 ağaç çukur açma + dikim	1747000
5 yıllık su miktarı (su bedeli+nakliye)	16000000
5 yıllık çapa.....	12525000
5 yıllık su sürgünü,budama,gübreleme.....	10000000
	100000000

ağaç kırılması

Dallarımda,Cıvı cıvı kuşlar
Yerde,Palamut arayan sincaplar
Çocuklar,Dallarımı kırmazsa ne güzel olur bu dünya diyen ağaca kulak verelim.
Temiz hava,huzurlu bir ortam ve mutlu bir yaşam için ,
Yaşamak ve yaşatmak için ağaçlarımızı koruyalım.

1 adet çocuk oyun grubu maliyeti 10.000.000.000 TL dir.

1günde park+yol+orta refüj+kavşak temizliği için 25milyar TL ödüyoruz.

Çabamız:’’Çiçek gibi İstanbul İçin....’’sloganıyla çıktığımız yolda hep birlikte Elele yürüyelim.

Atma !!!!
Yere attığın her çöp için harcanan para sana Okul,hastane,yol olarak dönebilir... Çevrenizi temiz tutmak için gösterdiğiniz özeni başkalarına da Öğretin. Sen yapmıyorsun ama yapanları uyarıyor musun?

Yeşil alanlarda kötü kullanım nedeniyle meydana gelen tahriplerden dolayı her sene 11 trilyonluk harcama olmaktadır. Bu bütçe ile 30 yeni park veya 1 Milyon m2 yeşil alan yapılabilir.